

Στο δρόμο για της

Στύγας το παλάτι

Περιπέτεια στο Χελμό

ΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

“

“Στην ύπαρξή μας κάποτε, σίγματα χρόνον εξέχουν

Υπέρτατα και με την υπεροχή τους κατέχουν

Το προτέρημα να μας αναγεννούν...”

Ουΐλλιαμ Ουέρντσουερθ, Πρελούδιο¹

Μας είχαν βομβαρδίσει όλη την εβδομάδα τα μέσα ενημέρωσης για την επιδείνωση του καιρού και την εμφάνιση ανατρεπτικών φαινομένων. “Χιόνια θα πέσουν στα πεδινά, θα φτάσουν ως και στα νησιά, θ’ ασπρίσει ακόμη κι η Αθήνα, κι άνεμοι μεγάλης έντασης θα κατακλύσουν τις θάλασσες...”

Δεν ήθελα και πολύ για να φτιαχτώ από τις “διαδόσεις” και να πάρω τα βουνά, όπου ο άνθρωπος διαπιστώνει πόσο μικρός είναι και ταυτόχρονα πως η ζωή του δεν είναι μέτρο του παντός... Έτσι λοιπόν αποφάσισα να ζήσω ένα τέτοιο “**στιγμα χρόνου**”, όπως το περιγράφει έξοχα ο βρετανός ποιητής του 18^{ου} αιώνα.

Είχα λοιπόν το προνόμιο και τη θέληση να ζήσω αυτό το στίγμα χρόνου, με όλες τις ανατρεπτικές μεταβολές του καιρού...

Μια και ο χιονιάς θα έπληττε τις νότιες περιοχές περισσότερο, αποφάσισα να κινηθώ στην Πελοπόννησο και πιο συγκεκριμένα στο “**Χιονισμένο βουνό**”². Τα φαινόμενα θα σάρωναν πρώτα τα δυτικά και νότια και σταδιακά θα επεκτείνονταν στην υπόλοιπη χώρα.

Να εξηγηθώ: Καθώς το φθινόπωρο ήταν

μακρύ και καλοκαιρινό και πέρασε με ήπιες και “λογικές” περιπέτειες στα βουνά, νοστάλγησα μίαν αποκαλυπτική και δυναμική εμπειρία των στοιχείων της Φύσης, που δεν ήταν άλλη από μια περιπετειώδη ανάβαση σε χιονισμένο βουνό. Άλλωστε αυτός είναι ένας τρόπος να κινητοποιηθούν ύψιστα θέματα της τέχνης, αλλά κι η δυνατή επίνοια μπροστά στη στιβαρή και κινητήρια φιλοσοφία της φύσης.

Τι έχουν όμως τα χιονισμένα τοπία, αλλά κι όλα τα άλλα στοιχεία της φύσης, οι καταρράχτες φερ’ ειπείν, τα δέντρα, η θάλασσα κι όταν βρισκόμαστε κοντά τους είναι λιγότερο πιθανό να νιώθουμε “εχθρότητες κι ευτελείς επιθυμίες;”³. Νά το κίνητρο κι η προσφυγή στην περιπέτεια...

Έτσι, κι αφού πριν από δύο μήνες περίπου είχα σκαρφαλώσει ως τον “Αρίσταρχο”⁴, διάλεξα για την περιπλάνησή μου τον πολύ ενδιαφέροντα **Χελμό**, (το “χιονισμένο βουνό”), όπως έχει επικρατήσει να αποκαλούνται τα **Αροάνια Όρη**, από το μεσαίωνα και δώθε, την οροσειρά δηλαδή που υψώνεται πάνω από τον Κορινθιακό κι είναι σφηνωμένη ανάμεσα στη **Ζήρεια**, τον **Ερύμανθο** και το **Παναχαϊκό**.

Θα μου πείτε “είσαι στα καλά σου, όταν όλος ο κόσμος περιμένει πώς και πώς να προφυλαχθεί από την κακοκαιρία και να ζυγώσει διαφυλάσσοντας την περιουσία και τ’ αγαθά του από τα φαινόμενα, εσύ ν’ αποζητάς την περιπέτεια και να εκτίθεται στον κίνδυνο του απόλυτου καιταγισμού;”.

Θα έχετε ασφαλώς ακούσει την αξιωματική αρχή, ότι το βουνό έτσι κι αλλιώς θέλει σεβασμό κι εκτίμηση, αντικειμενική και μετρημένη. Ναι, αλλά δεν παύει να ζητάει και την **αγάπη** μας, όλες τις εποχές του χρόνου και με όλες τις συνθήκες που το περιβάλλουν, αγάπη η οποία σε συνδυασμό με το σεβασμό αυτό, δίνει το ακριβές στίγμα του χαρακτήρα των αναχωρητών και των ανθρώπων που λατρεύουν το ξεχωριστό και το ιδιαίτερο...

Ίσως οι περισσότεροι δεν μπορούν να κατανοήσουν τη σχέση λατρείας που διέπει το δίδυμο, “βουνό-ορειβάτης”, αλλά και το δεσμό που αναπτύσσεται ανάμεσα στη διαρκή μεταμπίση του βουνού και τον αναχωρητή της αστικής ζωής...

Έτσι λοιπόν το βουνό προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για ν’ αδράξει κανείς

τα πιο ευεργετικά αποτελέσματα για την ψυχή του και να δοκιμάσει ύψιστη ευχαρίστηση. Είναι άλλωστε πιθανό, στο βουνό, να γίνουμε μάρτυρες ορισμένων απίθανων σκηνών, που μπορεί να μας συντροφεύουν σε ολόκληρη τη ζωή μας...

Βρέθηκαν λοιπόν αποβραδís, την προπερασμένη Παρασκευή, στο Αίγιο, την ηρωική Βοστίτσα των Επαναστατικών χρόνων. Είχε προηγηθεί βαριά χιονόπτωση στη διάρκεια όλης της νύχτας και το πρωί ξεθύμανε ο καιρός, βγήκε κι ο ήλιος, αλλά τα χιόνια, που είχαν πέσει, έφταναν μέχρι τη ρίζα σχεδόν του βόρειου «Τείχους» του Μοριά, ελάχιστα δηλαδή πάνω από το ύψος της θάλασσας. Από το Αίγιο προωθήθηκαν ως το Άνω Διακοφτό με πολύ μεγάλη επιφυλακτικότητα λόγω του παγετού στο οδόστρωμα και στη συνέχεια οδήγησα ως τα Καλάβρυτα με ακόμη μεγαλύτερη προσοχή και μειωμένες ταχύτητες.

Έφτασα δέκα η ώρα στα Καλάβρυτα. Όσοι αθηναίοι και πατρινοί χιονοδρόμοι αφήφισαν τον καιρό κι ανέβηκαν ως εδώ

από την Παρασκευή, διημέρευαν στα μπαράκια και στους καφενέδες της τραγικής πόλης που είχε καλυφτεί με δέκα πόντους χιόνι και περίμεναν, ως φαίνεται, το σινιάλο του καιρού, αλλά και τη διάνοιξη μαζί με την αλατόπτωση των εκχιονιστικών, για να ανηφορίσουν ως το μεγάλο χιονοδρομικό του Χελμού και να επιδοθούν στο αγαπημένο τους άθλημα.

Έριξα μια φευγαλέα και νοσταλγική ματιά στο σταθμό των Καλαβρύτων, έτσι όπως ήταν χιονισμένος κι είχε στο πλάι του τον καινούργιο συρμό και παρέκει τα ακόμη νωπά πλατανόφυλλα, σκορπισμένα ανάμεσα στις ράγες.

Ύστερα πήρα προσεκτικά το δρόμο για το βουνό. Ο αρχικός στόχος ήταν να προωθηθώ και όπου με βγάλει ο επιβάτης καιρός και οι ειδικές συνθήκες. Έτσι λοιπόν άρχισα να σφουρλίζομαι στις πρώτες απότομες στροφές πάνω από τα Καλάβρυτα, όταν ξαφνικά εμπρός μου άλλαξε με δραματικό τρόπο ο καιρός. Από την έξαψη του ηλιοφωτός πέρασα με καλπασμό καθαρόαιμου στη μαυρίλα του βαρομετρικού κι από κει στην λευκόρροια του

χιονιά. Αυτές οι αστάθειες των χαμηλών νεφελωμάτων είναι πολλές φορές και το χαρακτηριστικό των πρώτων χειμωνιάτικων ημερών, που από την ηλιοφάνεια περνάμε στην βαθμιαία καταχνιά κι ύστερα στη χιονόπτωση.

Η ψυχραιμία σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι ο καλύτερος πλοηγός για την ανάβαση στο βουνό. Αντί να γυρίσω πίσω, στάθμισα τις συνθήκες αλλαγής του φαινομένου και μείωσα την ταχύτητα του αυτοκινήτου βάζοντας σε λειτουργία τη βοηθητική τετρακίνηση. Δοκιμάζοντας τα πατήματα με την αφή των ελαστικών πρόσεξα πως υπάκουαν με απόλυτη και πειθήνια πρόσφυση κι αυτό μου έδωσε πόντους στην απόφαση να συνεχίσω την ανάβαση στο βουνό. Είναι αλήθεια πως το χιόνι που υπήρχε στην ασφαλτο ήταν λειτουργικό χιόνι, με νωπές τις διαγραμμίσεις από τις ροδιές των εκχιονιστικών κι έτσι έκαμα σχετικά άκοπα τα πρώτα επτά χιλιόμετρα μέχρι να βρεθώ στη διασταύρωση του Χιονοδρομικού με τους Λουσούς και το Σπήλαιο Λιμνών Καστριάς.

Κι όμως βρισκόμουν στα 1.500 μέτρα περίπου υψόμετρο, στην καρδιά του Χελμού και σε όλο το οπτικό μου βεληνεκές βασίλειο μια απόλυτη γαλήνη κι ηρεμία, κρεμασμένη από τα ελατόδεντρα του βουνού, που τα εκάιδε η πυκνή κι αδιάκοπη χιονόπτωση.

Ός εκεί μαζί μου ανέβαιναν και άλλα μαχητικά τετρακίνητα των πόλεων, αλλά ξαφνικά όλα αυτά που ανηφόριζαν προς το Χιονοδρομικό έκαναν αναστροφή και ξαναγύριζαν στα Καλάβρυτα.

Πήρα την απόφαση να κατηφορίσω αρχικά ως τους Λουσούς (πρώην Σουδενά), μήπως κι επιχειρήσω από κει την ανάβαση για το καταφύγιο. Όμως μέσα στο χωριό αυτό, που βρίσκεται λίγο πριν από το εξαιρετικό λιμναίο σπήλαιο της Καστριάς, υπήρχε τόσος πάγος που ήταν αδύνατο να περάσω από τον ένα συνοικισμό στον άλλο. Κινήθηκα με τα πόδια ως τον υπέροχο Πύργο των **Πετμεζαίων**, αφού πήρα πεντέξη τούμπες εξ αιτίας του πάγου κι ύστερα γύρισα απογοητευμένος στο αυτοκίνητο για να επιστρέψω στη βάση μου.

Αντί γι' αυτό ακολούθησα την ανησυχία που έθαλλε μέσα μου και πήρα το δρόμο που οδηγεί στο οροπέδιο του Ξηρόκαμμου. Το χιόνι ήταν πολλαπλάσιο, αλλά καλοπατημένο ακόμη και δεν έδειχνε σημάδια παγοποίησης. Μια και όλα τα αυτοκίνητα σχεδόν επανέκαμπταν στη βάση των Καλαβρύτων, έμεινα μόνος σε αυτή τη διαδρομή της απαλής και πυκνής χιονόπτωσης, μέσα σε ένα σφιχτό χειμωνιάτικο τοπίο που έβγαине κατευθείαν από τα παραμύθια της Κοκκίνοσκουφίτσας. Το ράδιο ήταν ανοιχτό στο Δεύτερο, που κάθε μισή ώρα ταλαιπωρούσε την αλήθεια ενημερώνοντας τον κόσμο ότι «*μαίνονται σε ολόκληρη την Πελοπόννησο οι πρωτοφανείς χιονοθύελλες κι ότι αρκετοί οδηγοί έχουν εγκλωβιστεί στο ορεινό δίκτυό της*».

Κοίταξα γύρω μου. Μήπως ήμουν σε άλλο πλανήτη; Κι όμως βρισκόμουν στα 1.500 μέτρα περίπου υψόμετρο, στην καρδιά του Χελμού και σε όλο το οπτικό μου

βεληνεκές βασίλειο μια απόλυτη γαλήνη κι ηρεμία, κρεμασμένη από τα ελατόδεντρα του βουνού, που τα εκάιδε η πυκνή κι αδιάκοπη χιονόπτωση. Καμιά χιονοθύελλα, κανένα ύπουλο σημάδι για δραματικές ανατροπές.

Φτάνοντας όμως στο οροπέδιο του Χιονοδρομικού η μεγάλη πίστα του διασταθμού είχε παγώσει και παίρνοντας ξαφνική απόφαση, που μου βγήκε από την ανάγνωση του περιβάλλοντος, έστριψα δεξιά καταπάνω στη κατάλευκη πλαγιά του Αυγού.

Γνώριζα το δασικό δρόμο που έφευγε δεξιά, στην αρχή του Χιονοδρομικού και οδηγούσε στο Ορειβατικό Καταφύγιο του Χελμού, κάτω ακριβώς από τη Νεραϊδόραχη και τον "Αρίσταρχο". Ο δρόμος αυτός διαγράφει μια τεράστια κούρμπα, κυκλικά, στο σώμα της απομονωμένης κορυφής του **Αυγού (2.138 μ.)** και βγαίνει κάτω από τις άλλες μεγάλες κορυφές του βουνού. Κομβικό σημείο του Χελμού η θέση του Καταφυγίου, που ήταν ο άμεσος στόχος μου.

Διανύοντας γύρω στα πεντακόσια μέτρα απάνω στην αρόδιστη τομή του δρόμου στάθμευσα σε ένα πλάτωμα, αφού πρώτα έστριψα το μέτωπο του αυτοκινήτου προς τον κατήφορο και έριξα μια ασυναίσθητη ματιά στο δείκτη της εξωτερικής θερμοκρασίας. Τάχασα. **Δεκαπέντε βαθμοί κάτω από το μηδέν!** Συνάμα το χιόνι που έπεφτε στα τζάμια στερεοποιούνταν και δεν μπορούσαν να το σπρώξουν οι γιαλοκαθαριστήρες. Πώς να βγω έξω;

Φόρεσα τα εσωθερμικά, προστατευτικές κάλτσες και μπότες αδιάβροχες, τις οποίες κάλυψα με γκέτες. Ύστερα φόρεσα τη μάλινη κουκούλα κι από πάνω πέρασα αδιάβροχο σκούφο.

Στο τέλος έβαλα και το μπουφάν και δοκίμασα να σφίξω τα γάντια. Βρέθηκα ξαφνικά σφραγισμένος σε μια πανοπλία από την οποία δεν περνούσε τίποτα. Τώρα ήμουν έτοιμος να μπω στον αμείλικτο στίβο της περιπέτειας.

Έξω από μένα και τα τεχνολογικά στελέχη της ενδυμασίας μου η ανθρώπινη απαντοχή ήταν πρόσφορη ν' αναμετρηθεί με τον ψυχρόβιο άνεμο του υψομέτρου. Συνάμα τα στελέχη των δέντρων, όρθιες λευκές καρικατούρες, πανώριες συλφίδες του χιονιά, καλυμμένες με τα νυφικά του μόδιστρου χειμώνα, έθεταν σε κίνηση την ανικανοποίητη επιθυμία του ανθρώπου να κωθεί στο πανέμορφο άγνωστο σύμπαν του διπλανού του κόσμου για να το αλώσει με κάθε θυσία.

Το χιόνι έπεφτε πυκνό μα ευτυχώς δεν έπνεε καθόλου αέρας. Τα δέντρα είχαν φορέσει την πρώτη σάρκα του χιονιού, που είναι και η ωραιότερη κι έμοιαζαν στολίδια ενός αληθινού παραμυθιού. Το πάχος από το πεσμένο χιόνι που είχε καλύψει το δρόμο δεν υπερέβαινε τους

είκοσι πόντους. Έτσι η αρχική μου πορεία μέσα στο δάσος και στο λεπτό στρώμα του χιονιού ήταν ευχάριστη έως ανεκτή.

Στο μυαλό μου τριγύριζαν τρελές εικόνες από το χιονισμένο παλάτι της Στύγας, βγαλμένες μες από μια βαρβάτη διαδρομή που θα τα είχε όλα. Δεν ήμουνα βέβαιος ότι θα φτάσω ως εκεί, αλλά ασφαλώς ένιωθα ικανοποιημένος και με τη σκέψη μονάχα ότι βρισκόμουν στο δρόμο της.

Το κατακόρυφο φυσικό μνημείο της Στύγας⁵, που οι νεότεροι αποκαλούν Μαυρονέρι, είχα επισκεφτεί άλλες δύο φορές, τη μία κάτω δραματικές συνθήκες, όπως έχω περιγράψει στο ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ πέντε χρόνια νωρίτερα⁶. Τότε η ανάβασή μου στη Στύγα είχε γίνει με αφετηρία το χωριό Περιστέρα, από τα ανατολικά του Χελμού.

Τώρα αντί για το δύσκολο κι ολισθηρό πέραςμα του Κράθη ποταμού, από τα νότια, είχα να αντιμετωπίσω τα χιόνια από τον βορρά και την όποια άλλη αντιξοότητα θα έφερνε η δυσανεξία του καιρού. Και συνάμα τον μεγάλο και απότομο κατάφορο από τη Μαυρόλιμνη⁷.

Βάδισα έτσι περίπου μία ώρα ανηφορίζοντας σχετικά εύκολα. Σαν έφτασα στη ζώνη, τη λεγόμενη αλπική, όπου αραιώνει το δάσος κι ανοίγει ο ορίζοντας, με χτύπησε καταπρόσωπο ένας δυνατός και ξαφνικός αέρας που ήταν φορτωμένος άπειρα ρινίσματα χιονονιφάδων. Ο αέρας αυτός με την παγωμένη υφή του κοκάλωσε το ελάχιστο από το πρόσωπό μου που ήταν ακάλυπτο. Μα κυρίως δυσκόλεψε σε μηδενικό χρόνο την αναπνοή μου. Έσφιξα τα δόντια μου και συνέχισα.

Από τα βόρεια ερχότανε μια χιονούρα σβουριχτή που έμοιαζε με χιονοστιβάδα. Δεν ήταν παρά μια χιονοθύελλα που την χόρευε πεντοζάλη ο βορινός πλόκαμος του αέρα. Με πήρε και με σήκωσε, που λένε...

Την επόμενη στιγμή βρέθηκα φαρδύς πλατύς σε μια λάκα στοιβαγμένου χιονιού. Σύρθηκα λίγο πάνω στο χιόνι κι ανορθώθηκα μόνο χάρη στο μπατόν που κι αυτό είχε φύγει από τα χέρια μου κι είχε ταφεί στο βυθό της απέραντης λευκής θάλασσας.

Πάνω στην ώρα πλάκωσε και μια ομίχλη τόσο πυκνή που έχασα τον προσανατολισμό μου και την αίσθηση της κατεύθυνσης

του καταφυγίου. Πόσο μάλλον την κατεύθυνση της Στύγας. Αλλά ομίχλη και αέρας συνέπλευσαν τόσο, ώστε να δυσχεράνουν στο μέγιστο βαθμό την προώθησή μου. Αστραπιαία αναλογίστηκα τη χώρα των Κιμμερίων που βυθίζονταν σε ένα παρατεταμένο σκοτεινό υπόβαθρο ζωής.

Ωστόσο κατάφερα να διαχειριστώ τη γνώση του εδάφους, αλλά και την αισθητή κλίση του για να προσεγγίσω το καταφύγιο του Ορειβατικού. Πόση έκπληξη όμως ένιωσα, όταν διαπίστωνα ότι οι δύο πόρτες του ήταν ερμητικά σφραγισμένες, με λαμαρίνα, δίχως την υποψία ασφάλισης κάποιου κλειδιού στις συνηθισμένες εγκοπές...

Έφερα γύρο το ογκώδες αυτό κτίσμα του Ορειβατικού Καταφυγίου που τόδερνε άγρια ο βοριάς, καθώς βρίσκεται πάνω στην κόψη των αέρηδων, δίπλα από το σέλωμα του Αυγού και της Νεραϊδόραχης.

Δεν καθυστέρησα να γλιστρήσω από την πίσω (νότια) πλευρά του για να αποφύγω τα δυσάρεστα επακόλουθα της φοβερής χιονοθύελλας. Ένας ανεμοστρόβιλος με λευκόγκριζο σβουριχτό φουστάνι πέρασε

από μπροστά μου συντρίβοντας τα πάντα. Ζούφωσα σ' ένα βράχινο αγκωνάρι, έως ότου απομακρυνθεί. Ύστερα έριξα μια γρήγορη ματιά σε κάτι που λαμπύριζε μέσα στο πανδαιμόνιο της λευκόφαιης χιονούρας. Ήταν το κίτρινο πινακιδάκι του Ορειβατικού που έδειχνε το δρόμο για τα Ύδατα της Στύγας... Ήθελα ακόμη 3.666 μέτρα για να φτάσω.

Περίμενα να κοπάσει λίγο ο άνεμος και να συνεχίσω την πορεία μου καταπώς έδειχνε το βέλος. Όμως το μόνο που κατάφερα ήταν να φτάσω ως την κορυφογραμμή της Νεραϊδόραχης, όπου επικρατούσαν σφοδροί άνεμοι μεγάλης έντασης που δεν μου επέτρεπαν να κρατηθώ με τίποτα όρθιος.

Έτσι αναγκάστηκα να ανακρούσω πρύμνα και να σκεφτώ πώς θα επιστρέψω εγκαταλείποντας το σχέδιο για την προσέγγιση του παλαιού της Στύγας. Τώρα είχα μπροστά μου το δρόμο που ερχότανε από το Χιονοδρομικό που έκανε μια πολύ απότομη στροφή για να κατευθυνθεί στο Αστεροσκοπείο. Όμως από το σημείο αυτό αρχίζει και η κατάβαση για

τη Μαυρόλιμνη και το βράχο της Στύγας. Δεξιά του μονοπατιού και μπροστά από ένα χαρακτηριστικό γυρτό βράχο υπάρχει μεγάλο μαντρί.. Από πίσω μου ερχόταν και μ' έσπρωχνε ένας απίστευτα ογκώδης άνεμος που σίγουρα, αν έπαιρνα το μονοπάτι, θα με τσάκιζε στα γκρέμια της Στύγας. Ωστόσο κοιτάζοντας πίσω μου ακόμη απορώ πώς στέκεται αλώβητος ο πύργος και ο θόλος του Αστεροσκοπείου που βρίσκεται επάνω στην εκτεθειμένη σ' όλους τους καιρούς μαλακιά κορυφή της μακριάς ράχης του Χελμού.

Πήρα το χαραγμένο δρόμο για μεγαλύτερη ασφάλεια, αφού με προστάτευε από τη μια μεριά η ύπαρξη βράχινων θυλάκων.

Ωστόσο κατεβαίνοντας με κόπο προς το Καταφύγιο σταδιακά η ομίχλη διαλύθηκε και μες από την κουρτίνα της βαριάς νέφωσης αχνοφάνηκε ένας εχθρόφιλος δίσκος σαν φλύκταινα κακοφομισμένη. Απότομα έσπασε το μαύρο κέλυφος και ζώηρεψε αναπάντεχα το χρώμα της μέρας.

Τι παράξενη αλλαγή του καιρού! Από τη χιονοθύελλα και τους ομιχλώδεις ανεμοστρόβιλους έβγαине ένα φως αναγεννησιακό, ζωογόνο και δυνατό σαν το φως του Μονέ.

Σε λίγο καθάρισε όλη η περίγυρη ατμόσφαιρα και ζωήρεψαν τα χρώματα και οι όγκοι των κατάλευκων τοπίων. Ωστόσο η θολούρα, που σα δορυφόρος εκάλυπτε τα βουνά, συνέχιζε να αποκλείει την εμφάνιση του ήλιου. Από πάνω μου σαν καπέλο στεκόταν η βαριά ομίχλη που άφηνε όμως ολόγυρα παράθυρα ανοιχτά να διασαλπίζουν το πλάγιο φως που γινόταν ολοένα και εντονότερο και χρυσάφιζε δυναμικά.

Από εδώ και πέρα η μέρα άλλαξε φόρεμα, τρύπησε η κρούστα του χιονιού και των νεφελωμάτων κι από κάποιο ανέλπιστο φεγγίτη διούρησε το φως του ήλιου προς όλες τις κάθετες διευθύνσεις. Κι ενώ πάνωθέ μου βασίλευε το καθεστώς μιας παγιωμένης νύχτας, από τις πλαϊνές αυλόπορτες του σύμπαντος κατέπλεε ένα αδυσώπητο φως, γεμάτο ζωή κι αισθητική συγκίνηση. Αυτή η εκπληκτική μετάβαση από τη σκοτεινιά και τους θυελλώδεις

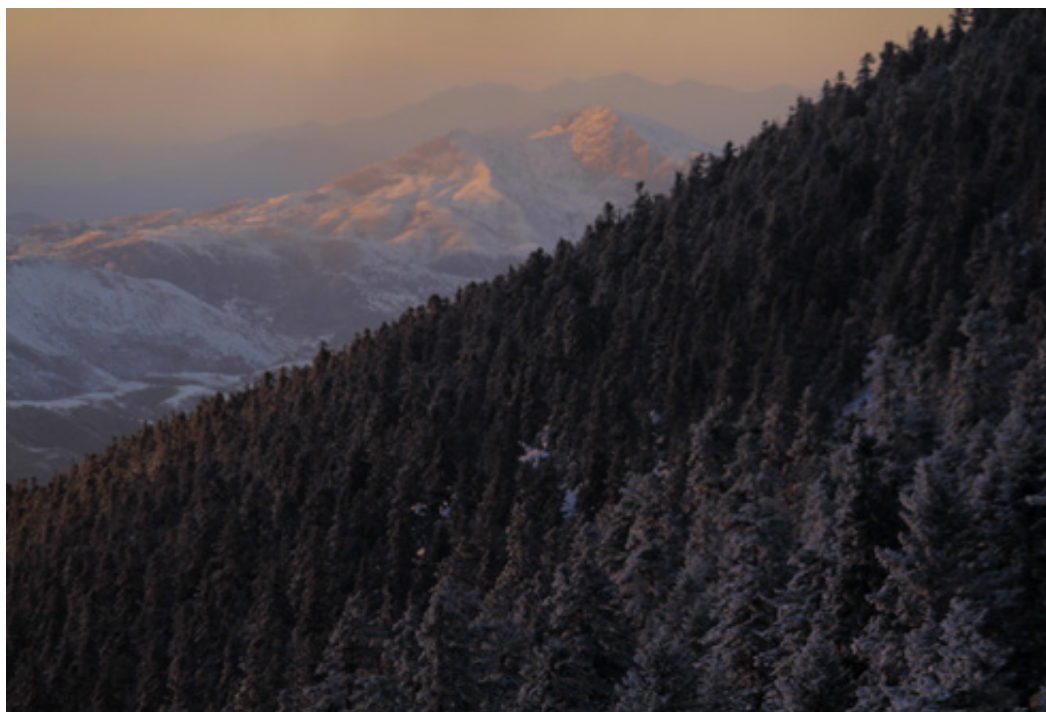
στρόβιλους στο ανέλπιστο φως και τη χρυσαφένια απορροή των μαγικών δαχτύλων του ήλιου έχτισε σιγά-σιγά την έννοια του **Υψηλού** και του **Ωραίου** και συνέθεσε ένα αίσθημα θρησκευτικό μα και μια έξοχη ποιητική ραψωδία, που μόνο κάτω από παρόμοιες συνθήκες και περιστάσεις μπορεί να συναντήσει κανείς⁸...

“Ποία δε γη αυλίζεται το φως, πόθεν δε εκπορεύεται η πάχνη...”⁹

Μπορεί να στάθηκα άτυχος με το υπερθέαμα της Στύγας. Μπορεί να μη λούστηκα στα νερά της, και να μη γεύτηκα την αθανασία της. Μπορεί να μην πλησίασα στο παλάτι της κόρης του Ωκεανού, που είναι βαθιά σφηνωμένο ανάμεσα στα ορθόπλωρα βράχια του φαραγγιού. Μπορεί να μη μου το επέτρεψαν οι φύλακες – άγγελοι της Στύγας, οι νεράιδες...

Όμως σίγουρα λούστηκα στα νάματα της ευδαιμονίας της και με χάιδεψαν οι πλούσιες εναλλαγές των υδάτινων σφυγμών της. Βούτηξα στα μυστικά της, από άλλη οδό κι ήπια από το δροσερό της

στόμα το φιλί της ορεινής αθανασίας, που κρατάει όσο και η ζωή μας.

Παραπομπές:

1. Ουΐλλιαμ Γουέντσογουερθ, Ουαλλός ποιητής που γεννήθηκε το 1770, στο Κόκερμάουθ της Περιφέρειας των Λιμνών και περπάτησε σε όλη του τη ζωή, όπως υπολογίζει ο βιογράφος του, γύρω στα 300.000 χιλιόμετρα.
2. Χελμός στα σλάβικα σημαίνει χιονισμένο βουνό.
3. Αλαίν Ντε Μποττόν, Η Τέχνη του Ταξιδιού, Εκδόσεις Πατάκη
4. Α ρ ί σ τ α ρ χ ο ς: Το αστεροσκοπείο του Χελμού είναι το πιο ψηλό αστεροσκοπείο των Βαλκανίων και βρίσκεται επάνω στην κορυφή της Νεραϊδόραχης, σε υψόμετρο 2.300 μέτρων. Ανήκει στο Ινστιτούτο Αστρονομίας και Αστροφυσικής του Αστεροσκοπείου της Αθήνας και λειτουργεί χωρίς πρόβλημα σε θερμοκρασίες από -20 μέχρι +35° C. Είναι εξοπλισμένος με μηχανήματα της τελευταίας

τεχνολογίας. Έχει μηδενική φωτορύπανση και στην οροφή του διαθέτει ειδικούς αντιανεμικούς θώρακες. Λειτουργεί από απόσταση και οι δραστηριότητές του μπορούν να επιτυγχάνονται και με τη χρήση λογισμικού.

5. Τα Ύδατα της Στύγος, όπως είναι γνωστός ο καταρράχτης που πέφτει από την κορυφή της Νεραϊδόραχης, σχηματίζουν στη συνέχεια τον Κράθη ποταμό. Η Στύγα ζούσε σε παλάτια ανάμεσα σε πελώρια βράχια. Το νερό της ήταν φαρμακερό, αλλά όποιος μπορούσε να λουστεί σε αυτά γινόταν αθάνατος. Σε αυτά τα νερά έλουσε η Θέτιδα τον Αχιλλέα και τον έκαμε άτρωτο εκτός από τη φτέρνα από όπου τον κρατούσε. Οι θνητοί ορκίζονταν στη Στύγα κι ο όρκος αυτός ήταν ο πιο τρομερός, αλλά κι απαραβίαστος.
6. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ, τεύχος 49.
7. Μαυρόλιμνη: Στη μέση της κατάβασης από τη Νεραϊδόραχη για τη Στύγα συναντούμε μικρή λίμνη, που έχει νερό όλο το χρόνο.
8. Τόμας Γκραίν
9. ΛΗ 24-25, Ιώβ